

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní JUDr. Magdalenou Ježkovou ve věci

žalobce: **K. S.**
zastoupen Mgr. Ladislavem Bártou, advokátem
v Ostravě, Purkyňova 6

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, IČ 00007064
odbor azylové a migrační politiky
Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 6. 2019, č. j. OAM-535/ZA-ZA12-P07-ZZC-2019

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Dne 11. 6. 2019 podal žalobce žádost o mezinárodní ochranu. Dne 18. 6. 2019 rozhodl žalovaný rozhodnutím č. j. OAM-535/ZA-ZA12-P07-ZZC-201 tak, že se žalobce zajišťuje podle ustanovení § 46a odst. 1 písm. c) zákona č. 325/1999 Sb., a azylu, ve znění pozdějších předpisů („zákon o azylu“), v zařízení pro zajištění cizinců, a to do 19. 7. 2019.

I. Obsah žalobních bodů

2. Žalobce uvedl, že byl rozhodnutím zajištěn podle ustanovení § 46a odst. 1 písm. c) zákona o azylu, tedy z důvodu, že by mohl představovat nebezpečí pro bezpečnost státu nebo veřejný pořádek. Žalobce připomenul, že aplikovatelnost uvedeného ustanovení závisí zejména na interpretaci pojmu nebezpečí pro veřejný pořádek, přičemž při interpretaci tohoto pojmu je žalovaný povinen vycházet mimo jiné ze stávající judikatury Nejvyššího správního soudu týkající se obdobných ustanovení právních předpisů zejména tedy ustanovení § 119 odst. 2 písm. a) zákona č. 326/1992 Sb., o pobytu cizinců, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“) a starší judikatury k předmětnému ustanovení § 46a odst. 1 písm. c) zákona o azylu.
3. Žalobce k tomu poukazuje na relativně bohatou judikaturu Nejvyššího správního soudu k ustanovení § 46a odst. 1 písm. c) zákona o azylu. V rozsudku rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu č. j. 5 Azs 13/2013-30 ze dne 17. 9. 2019 Nejvyšší správní soud uvedl: *„Otázkou, zda je důvodné se domnívat, že zajištěný cizinec, který učinil prohlášení o mezinárodní ochraně v přijímacím středisku nebo v zařízení pro zajištění cizinců, by mohl představovat nebezpečí pro veřejný pořádek, je při rozhodování správního orgánu o povinnosti tohoto cizince setrvat v přijímacím středisku nebo v zařízení pro zajištění cizinců [§ 46a odst. 1 písm. c) a odst. 2 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu] nutno posuzovat tak jako obdobný důvod pro vyhoštění cizince [§ 119 odst. 2 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky]. Takovým důvodem tedy může být jen jednání, které bude představovat skutečné, aktuální a dostatečně závažné ohrožení některého ze základních zájmů společnosti. Bude-li pojem „nebezpečí pro veřejný pořádek“ podle § 46a odst. 1 písm. c) zákona o azylu vykládán uvedeným způsobem, lze danou právní úpravu považovat za souladnou s čl. 5 odst. 1 písm. f) Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (č. 209/1992 Sb.), s čl. 6 Listiny základních práv Evropské unie.“*
4. Nejvyšší správní soud, jak žalobce dále uvedl, se pak v řadě případů zabýval i individuální podřaditelností konkrétního protiprávního jednání výše uvedené obecné definici, tedy tím, zda je možné konkrétní jednání označit za skutečné, aktuální a dostatečně závažné ohrožení některého ze základních zájmů společnosti. Např. v rozsudku 5 Azs 37/2016-55 ze dne 22. 7. 2016 tak Nejvyšší správní soud konstatoval: *„V posuzovaném případě shledal žalovaný a následně také krajský soud, že jednání stěžovatele naplnilo důvod pro rozhodnutí o jeho setrvání v zařízení pro zajištění cizinců, neboť jeho jednání představuje nebezpečí pro veřejný pořádek České republiky z důvodu, že na jejím území pobýval nelegálně a nerespektoval rozhodnutí o správním vyhoštění a ve stanovené době nerycestoval. Nejvyšší správní soud nemůže s takovým závěrem souhlasit, neboť samotná skutečnost nelegálního pobytu a nepodrobení se rozhodnutí o správním vyhoštění, resp. v obecné rovině nedodržování předpisů upravujících pobyt cizinců na území České republiky, v souladu s výše citovanou judikaturou nemůže představovat skutečné, aktuální a závažné ohrožení některého ze základních zájmů společnosti. Je proto třeba přisvědčit tvrzení stěžovatele, že rozhodnutí žalovaného je nezákonné, neboť žalovaným uvedené důvody (nelegální pobyt a nepodrobení se rozhodnutí o správním vyhoštění) nelze samy o sobě bez dalšího kvalifikovat jako nebezpečí pro veřejný pořádek České republiky.“* V rozsudku č. j. 5 Azs 2/2016-30 ze dne 10. 3. 2016 pak Nejvyšší správní soud konstatoval mimo jiné: *„Nejvyšší správní soud ovšem v mnoha rozhodnutích, např. v rozsudcích ze dne 16. 12. 2013, č. j. 5 Azs 17/2013 - 22, ze dne 5. 2. 2014, č. j. 1 Azs 21/2013 - 50, a ze dne 16. 4. 2015, č. j. 7 Azs 71/2015 - 31 (všechny dostupné na www.nssoud.cz), vyjádřil názor, že samotný nelegální pobyt cizince, byť ve spojení s nerespektováním rozhodnutí o správním vyhoštění, nepostačuje pro závěr, že cizinec představuje nebezpečí pro veřejný pořádek. Konkrétně ve zmíněném rozsudku ze dne 5. 2.*

2014, č. j. 1 Azs 21/2013 – 50, zdejší soud konstatoval, že „samotná skutečnost nelegálního pobytu a nepodrobení se rozhodnutí o správním vyhoštění, resp. v obecné rovině nedodržování předpisů upravujících pobyt cizinců na území České republiky, v souladu s výše citovanou judikaturou nemůže představovat skutečné, aktuální a závažné ohrožení některého ze základních zájmů společnosti“. Z rozhodnutí žalovaného i z rozsudku krajského soudu přitom ovšem vyplývá, že stěžovatel má představovat nebezpečí pro veřejný pořádek právě s ohledem na svůj nelegální pobyt na území České republiky, resp. z důvodu nerespektování rozhodnutí o správním vyhoštění. Tento závěr je, jak vyplývá z výše uvedeného, nesprávný. Jak žalovaný, tak i krajský soud tudíž pochybili, pokud dospěli k závěru, že nelegální pobyt stěžovatele na území České republiky a nerespektování rozhodnutí o jeho správním vyhoštění představuje nebezpečí pro veřejný pořádek. Je sice skutečností, že Nejvyšší správní soud ve své judikatuře již konstatoval, že v případech, kdy intenzita porušování právního řádu má trestněprávní dimenzi, představuje cizinec nebezpečí pro veřejný pořádek (viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 1. 2014, č. j. 2 Azs 10/2013 - 62, ze dne 19. 2. 2014, č. j. 3 Azs 25/2013 - 39, a ze dne 21. 5. 2014, č. j. 6 Azs 33/2014 – 45, všechny dostupné na www.nssoud.cz), ve všech těchto případech se však vždy jednalo o trestné činy, pro které byl cizinec pravomocně odsouzen. V případě stěžovatele však ze správního spisu nevyplývá, že by byl odsouzen v trestním řízení nebo že by proti němu vůbec bylo trestní řízení zahájeno (naopak lze ze správního spisu dovodit, že příslušný státní zástupce nedal souhlas se zadržením stěžovatele ani s vedením zkráceného přípravného řízení).“

5. Postup žalovaného, který k výše uvedené judikatuře vůbec nepřihlédl a protiprávní jednání žalobce nehodnotil z toho hlediska, zda se jedná o skutečné, aktuální a dostatečně závažné ohrožení některého ze základních zájmů společnosti, je proto dle názoru žalobce zcela neakceptovatelný, a s podřazením zjištěného skutkového stavu pod ustanovení § 46a odst. 1 písm. c) zákona č. 325/1999 Sb. nelze souhlasit již z toho důvodu, že protiprávní jednání žalobce prima facie nenaplnuje výše uvedená kritéria.
6. Žalobce poukazoval na to, že jednání, které mělo naplnění uvedeného ustanovení představovat, může být považováno za jednání přestupkového charakteru, eventuálně jednání trestněprávní relevantní, přičemž je samozřejmě třeba respektovat presumpci neviny, na žalobce nelze nahlížet jako na pachatele trestného činu, dokud za něj nebude pravomocně odsouzen, a případné nebezpečí opakování takového jednání je třeba jednoznačně řešit eventuálním vazebním stíháním žalobce. Institut zajištění podle ustanovení § 46a odst. 1 písm. c) zákona o azylu nelze v žádném případě chápat jako institut nahrazující vazební stíhání, nebo jako institut výchovný nebo dokonce jako jakýsi druh postihu řešící případné nesociální chování žadatele o azyl v přijímacím středisku.

II. Vyjádření žalovaného

7. Žalovaný nesouhlasil s podanou žalobou. K námitce uvedené v žalobě vztahující se k nesprávné interpretaci ustanovení zákona o azylu uvedl, že je přesvědčen o tom, že z napadeného rozhodnutí je jasně seznatelné, z jakých podkladů správní orgán vycházel, jakým způsobem je hodnotil a k jakým závěrům jej tyto úvahy vedly. Správní orgán ve svém rozhodnutí popsal skutkový stav a též zdůvodnil, z jakých konkrétních a individualizovaných důvodů dospěl k závěru, že žalobce bude zajištěn v zařízení pro zajištění cizinců do dne 19. 7. 2019 a to v souladu s ustanovením § 46a odst. 1 písm. c) a § 46a odst. 5 zákona o azylu.

8. Na základě doposud zjištěných skutečností žalovaný konstatoval, že žalobce se od počátku pobytu v přijímacím středisku Zastávka choval agresivně vůči pracovníkům Správy uprchlických zařízení i své nezletilé dceři, opakovaně vyhrožoval nejen sebepoškozením, ale i násilím na ostatních pracovnících této správy nebo ostatních klientů střediska. Přestože byl za pomoci sociálních pracovníků i psychologické intervence upozorňován na neakceptovatelnost svého chování, v tomto pokračoval, což vyvrcholilo incidentem dne 17. 6. 2019, kdy přímo a velmi konkrétně nebezpečně vyhrožoval konkrétní pracovníci Správy uprchlických zařízení, v důsledku čehož musel být usměrněn ostatními pracovníky do doby přivolání Policie ČR, hlídky cizinecké policie ve středisku, a následně hlídky pořádkové policie OOP Rosice. S žalobcem bylo následně zahájeno trestní řízení pro přečin nebezpečného vyhrožování podle trestního zákoníku.
9. S ohledem na výše uvedené žalovaný konstatoval, že žalobce svým chováním dokonce opakovaně porušil nejen ubytovací řád přijímacího střediska, ale i právní předpisy ČR, a to až do míry, že proti němu muselo být zahájeno trestní stíhání pro přečin nebezpečného vyhrožování. V případě žalobce nelze přitom uložit zvláštní opatření ve smyslu § 47 zákona o azylu, neboť k jeho nežádoucímu chování došlo právě v jednom z azylových středisek Správy uprchlických zařízení a ve vztahu k jeho pracovníkům. Žalovaný tudíž dospěl k závěru, že žalobce již nyní závažným způsobem narušil veřejný pořádek na území ČR. Ohrožením pracovníků Správy uprchlických zařízení ve středisku Zastávka i dalších jejich klientů, včetně pracovníků rozhodujícího správního orgánu nebo přítomných bezpečnostních složek, se pak z pohledu žalovaného dopustil i ohrožení bezpečnosti státu. S ohledem na povahu jeho jednání nelze přitom rozhodně vyloučit, že v tomto svém jednání bude pokračovat a je nezbytné jej tedy po dobu probíhajícího správního řízení ve věci jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany zajistit do režimu zařízení pro zajištění cizinců.

III. Posouzení věci krajským soudem

10. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v řízení podle části třetí hlavy druhé dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „s.ř.s.“) bez nařízení jednání, když žalobce i žalovaný vyslovili s tímto postupem souhlas, a po prostudování obsahu správního spisu v kontextu s žalobními námitkami pak usoudil následovně.
11. Ze skutkových okolností projednávané věci je zřejmé, že žalobce podal dne 11. 6. 2019 žádost o udělení mezinárodní ochrany na území České republiky. Následně k datu 18. 6. 2019 obdržel správní orgán úřední záznam Policie ČR, Ředitelství služby cizinecké policie, ze dne 17. 6. 2019, podle něhož byla dne 17. 6. 2019 v 8 hodin 55 minut telefonicky kontaktována dozorčí služba tohoto útvaru v přijímacím středisku Zastávka s tím, že v prostorách sociální služby Správy uprchlických zařízení Ministerstva vnitra se nachází cizinec, který vyhrožuje pracovníci zabitím. Na místě bylo zjištěno, že dotýčný cizinec zdemoloval vybavení svého pokoje, choval se rozrušeně, dožadoval se kontaktu na manželku, která by podle něho měla pobývat ve Spolkové republice Německo, a vyhrožoval pracovníci této zprávy J. W. zabitím. Na základě uvedených skutečností byl cizinec hlídkou cizinecké policie zajištěn a byla přivolána hlídka Policie ČR, která si cizince převzala.
12. Dále ze správního řízení vyplynulo, že dne 18. 6. 2019 obdržel správní orgán záznam Policie ČR v ze dne 17. 6. 2019 o zahájení úkonů trestního řízení s žalobcem ve smyslu

ustanovení § 158 odst. 3 trestního řádu, neboť na podkladě zjištěných skutečností byl dostatečně odůvodněn závěr, že dne 17. 6. 2019 v sídle přijímacího střediska Zastávka spáchal přečin nebezpečného vyhrožování podle § 353 odst. 1 a odst. 2c trestního zákoníku tím, že vyhrožoval újmou na zdraví zaměstnankyni tohoto střediska, konstatoval, že jí podřeže žíly na rukou a hrdlo a přitom držel v ruce nůžky a připojil gesto prstem na rukou potvrzující jeho úmysly. Uvedená zaměstnankyně proto pojala obavu o své zdraví, čímž jí byla způsobena újma. Z přiloženého protokolu o zadržení žalobce dále vyplynulo, že byl zadržen z důvodu, že by mohl opakovat trestnou činnost, pro kterou je stíhán a že by mohl dokonat trestný čin, o který se pokusil nebo vykonat trestný čin, který připravoval, nebo kterým hrozil. U žalobce byly rovněž zajištěny kovové nůžky s plastovou rukojetí. Žalobce byl podroben psychologickému vyšetření, z jehož závěrů vyplynulo, že se nejedná o osobu duševně chorou, jedná se však o osobu, která je nebezpečná svému okolí i sobě.

13. Dále je zřejmé, že žalovaný posoudil všechny výše uvedené skutečnosti týkající se žalobce, a to od jeho transferu ze Spolkové republiky Německo, kterého se žalobce snažil vyhnout pokusem o sebepoškození, včetně dosavadního pobytu na území České republiky a dospěl k závěru, že žalobce se od počátku pobytu v přijímacím středisku choval agresivně vůči pracovníkům Správy uprchlických zařízení i své nezletilé dceři, opakovaně vyhrožoval nejen sebepoškozením, ale i násilím na ostatních pracovnících. Přestože byl za pomoci sociálních pracovníků i psychologické intervence upozorňován na neakceptovatelnost svého chování, pokračoval v něm, což vyvrcholilo incidentem dne 17. 6. 2019, kdy přímo a velmi, konkrétně nebezpečně vyhrožoval konkrétní pracovníci Správy uprchlických zařízení, takže musel být usměrněn jejími pracovníky a nakonec musela být přivolána Policie ČR. S žalobcem bylo následně zahájeno trestní řízení pro přečin nebezpečného vyhrožování podle trestního zákoníku.
14. Krajský soud posuzoval postup žalovaného dle § 46a odst. 1 písm. c) zákona o azylu, dle něhož *„Ministerstvo rozhodne o povinnosti žadatele o udělení mezinárodní ochrany, s výjimkou žadatele, kterým je nezletilá osoba bez doprovodu, rodič nebo rodina s nezletilými či zletilými zdravotně postiženými dětmi, osoba s vážným zdravotním postižením, těhotná žena nebo osoba, která byla mučena, znásilněna nebo podrobena jiným vážným formám psychického, fyzického či sexuálního násilí, setrvat v přijímacím středisku nebo v zařízení pro zajištění cizinců až do vycestování, maximálně však po dobu 120 dní, jestliže je důvodné se domnívat, že by žadatel mohl představovat nebezpečí pro bezpečnost státu nebo veřejný pořádek, není-li takový postup v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.“*
15. Prvně je nutno konstatovat, že žalobce není osobou vyloučenou z aplikace ustanovení § 46a odst. 1 zákona o azylu, neboť není zranitelnou osobou ve smyslu ust. § 2 odst. 1 písm. i) této právní úpravy, tedy nezletilou osobou bez doprovodu, rodičem nebo rodinnou s nezletilým či zletilými zdravotně postiženým dítětem, osobou starší 65 let, osobou se zdravotním postižením nebo s vážným onemocněním, těhotnou ženou, obětí obchodování nebo osobou, která byla mučena, znásilněna nebo podrobena jiným zvláštním formám psychického, fyzického či sexuálního násilí.
16. Dále se tedy krajský soud zabýval otázkou, zda postup žalovaného korespondoval požadavkům uvedeného ust. § 46a odst. 1 shora vzpomínané právní úpravy a dospěl k závěru, že žalovaný ze zákonných mezí tohoto ustanovení nikterak nevybočil.

17. Je totiž zřejmé, že žalobce svým chováním opakovaně porušil nejen ubytovací řád přijímacího střediska, ale i právní předpisy České republiky, když proti němu muselo být zahájeno trestní stíhání pro přečin nebezpečného vyhrožování. Žalobce narušil veřejný pořádek na území České republiky. Jeho jednání nepochybně představovalo skutečné aktuální a dostatečně závažné ohrožení základních zájmů společnosti. Žalobce nebyl ochoten podřídit se povinností jemu uloženým a nerespektoval právní řád České republiky, takže nebezpečně ohrožoval veřejný pořádek České republiky. Bylo tedy na místě, že respekt k pravidlům veřejného pořádku byl u žalobce vynucen.
18. Lze se rovněž přiklonit k názoru žalovaného, že konkrétním ohrožením pracovníků Správy uprchlických zařízení ve středisku Zastávka, včetně pracovníků rozhodujícího správního orgánu nebo přítomných bezpečnostních složek, se dopustil i ohrožení bezpečnosti státu. S ohledem na povahu jeho jednání nelze rozhodně vyloučit, že by mohl v tomto svém jednání pokračovat a bylo tedy nezbytné jej po dobu probíhajícího správního řízení ve věci jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany zajistit do režimu zařízení pro zajištění cizinců.
19. Je tak možno konstatovat, že žalovaný přiměřeným způsobem provedl výklad institutu „nebezpečí pro veřejný pořádek“ ve vztahu k individuálním okolnostem projednávané věci a krajský soud se s tímto výkladem ztotožňuje. Považuje rovněž za nepochybné, že opatření přijatá z důvodu veřejného pořádku byla v souladu se zásadou přiměřenosti.
20. Takto vyslovené závěry nemohou být vyvráceny jednotlivými žalobními námitkami. Nelze se ztotožnit s názorem žalobce, že postup žalovaného neodpovídal požadavkům závazné judikatury Nejvyššího správního soudu. Rozsudky tohoto soudu, na které žalobce odkazuje, se týkají převážně otázky nelegálního pobytu cizince z důvodu nerespektování rozhodnutí o správním vyhoštění, tedy otázky, v níž nelze spatřovat aktuálnost pro posouzení projednávané věci.
21. Krajský soud z výše uvedených důvodů shledal, že námitky uplatněné žalobcem jsou nedůvodné, a proto žalobu dle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
22. Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nebyl ve věci úspěšný, právo na náhradu nákladů řízení mu proto nevzniklo. Ze spisu nevyplývalo, že by žalovanému náklady řízení nad rámec jeho běžné úřední činnosti vznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Hradec Králové 1. srpna 2019

JUDr. Magdalena Ježková v. r.
samosoudkyně